

EMPORDA FEDERAL

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora, 1'25 „

Setmanari d' U. F. N. R.

Redacció y Administració: CENTRE FEDERALISTA EMPORDANÉS

Número solt 10 cents.

» atrassat 20 »

Any I.

Figueres 24 Juny 1911

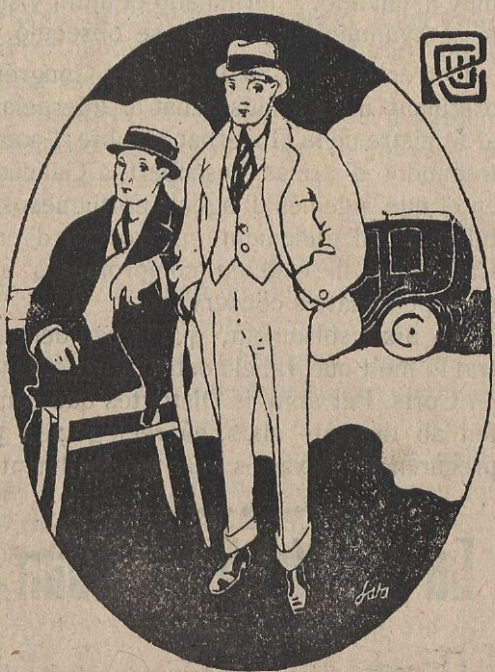
Núm. 13

MODERNA FARMACIA CUSÍ

Braguers especials de la
FARMACIA CUSÍ
DE TEIXIT DE GOMA ELÁSTICA
Y D' ACER FLEXIBLE
SON IMPERCEPTIBLES, SE PORTEN SENSE MOLESTIA

Y DUREN MOLT DE TEMPS

GRANS MAGATZEMS

Carrers GERONA, 13 PRESÓ, 4 FIGUERES

PUIG PARÍS

ELS MES IMPORTANTS DE LA REGIÓ

GRAN BAZAR

de roba feta per Homes i Joves

Especialitat en trajos per nens

Panyeria * Genres de punt

Camiseria * Corbateria * Elastics

Cinturons * Lligues-Cames

Mocadors * Bisuteria * Depos-

sit i venda de vellut de les princi-
pals fàbriques. * Perfumeria, etc.

SASTRERIA A MIDA

Exposició permanent de darreres novetats

Els presos polítics

Les parets de la presó no son pas de bon tros la ratlla divisoria entre 'ls homes honrats i els que no ho son; les parets de la presó, lo que indubtablement divideixen es la sort i la desgracia. La fatalitat, la mala estrella, la desgracia manifestada en mil formes reclouen una porció de criatures humanes en lo que 'n podem dir aquell altre mon de la presó.

L' ànima del home reclós en el petit espai entre parets i barres de ferro, l' ànima del home, que's trova constantment esclava de la voluntat, del capritxo d'un guardià, se sent realment llençada al fons d' un altre mon del qual tal vegada va sortir-ne l' idea de l' infern de que'ns parla la tradició religiosa. Enfora de les parets, l' espai infinit, la terra... am milers de camins que s' ofereixen á la voluntat libérrima dels sers que la poblen, la companyia dels sers volguts. Part de dins, l' home, reclós entre quatre parets sense sol, vegent nomes un pam de blau del cel si la casualitat ho vol; privat d' exercir el mes petit impuls de sa voluntat, tenint per horitzó un infinit de dolor en lloc de l' infinitat del espai. Aixís, en el pensament del reclós s'hi forma clara l' idea de que 'ls homes han constituït o deixat constituir un altre mont completament distint, i, contrari al mon creat per la naturalesa i separat de les lleis d' aquesta; un petit mon infernal limitat per les parets de la presó.

I aixís com la naturalesa posa 'ls homes lliures damunt la terra, la societat posa ciutadans al presiri. ¿No fa aixó l' impressió de que la societat, abusant de la forsa, comet un acte antinatural?

Se 'm dirá, segurament, que la societat comet aquesta violencia en defensa na-

tural, contra 'ls qui atenten a la vida i al ben estar dels seus individus. Mes sobre aquest principi de defensa, l' egoisme i l' enginy dels posseïdors de la fortuna, del poder polític i de tota mena de privilegis, han sapigut convertir la llei en arma de combat contra tot lo que destorbi o menassi al manteniment de les ventajetes que aquestos frueixen.

Concebim que contra el criminal que mata, roba, que fa mal al proxim, es defensi el llessament de l'home al fons d' aquell mon antinatural de la presó. No concebim que pugui considerar-se just el segrestament de l'home per una manifestació del pensament.

No comprenem que pugui justificarse la separació de la vida natural dels que han delinquit per un exés d' amor a la societat, batallant per l' implantació d' ideals de major ben estar i de major justícia.

L' indiferencia dels ciutadans per aquells que 'n el fons maleit de la presó purguen delictes polítics, es una d' aquelles coses que fa aborrible a la actual societat. Per aixó hi ha moments que entre l' reclós polític i el criminal s' hi estableix una mena de solidaritat. Els que per diferents motius es troven abandonats en aquell mont de desgracia, senten un mateix odi per l' altre mon, que no es pas en absolut dels homes honrats, sino dels de sort, i, segons com se miri, dels panxcontents.

—Fruvolitat, vol dir inconciencia, lleugerera al executar, manca de cura en

nostres actes, automatia en nostres gestes—digué el jove dels cabells llargs.

Si reflexionessim les conseqüències que pot dur en tots els actes de la vida l' imperi de la frivolitat, prou la bandejariem de nosaltres i la desterraríem de la nostra existencia.

—No deu pas esser un tan gran problema?... exclamá el bon botiguer.

—Mireu si es important que porta en son si tots els problemes desde 'ls mes benignes als mes esfereïdors.

—Digueu doncs que de la seva resolució en depen la nostra felicitat?

—Amig botiguer, encara qu' irònica-ment m' ho pregunteu, fermament convençut dec-vos respondre que jo crec que sí.

—I com voldriau llevar-nos aquesta que vos deuen anomenar crostra de frivolitat?

—Ja en parlarem extensament, si vos plau la conversa. Empró de moment permeteu-me que vos digui que la frivolitat de la nostra gent i de nosaltres mateixos es quelcom mes pitjor qu' una crostra epicérmica, no, el mal es molt pitjor i está arrelat fonament i ataca tots els ordres de la vida. No sols dintre el treball i l' art fa de les seves sino que fins l' ordre rel-ligiós en pateix i no vos dic del mon polític.

—Empró la rel-ligió, la doctrina no n' es pas de frívola...

—No discutim pas ara aixó, amable botiguer i lo qu' he volgut dir es qu' els mateixos qu' es diuen católics no compleixen ab llurs obligacions mes que d' una manera frívola. La majoria compleixen en tot alló que no 'ls hi es molestós. Se resa de rutina perque no s' ha après de fer-ho altement, se va a missa de dotze perque vesteix... A les professions si son de bon matí i fa aïret, no hi acudeixen... La manca de conviccions fermes es filla de la frivolitat que tot ho anorrea.—X.

Impresions i Notes

El periodic lerrouxista ha volgut contestar alguns dels nostres judicis sobre 'n Lerroux i la seva política i sobre 'l llenguatge usat per ell. Ha omplert cinc columnes sense exposar cap argument i deixant en peu tot lo que nosaltres hem afirmat de'n Lerroux del seu partit i del seu periodic de Figueres; aixó es:

1.er En administració municipal els federals nacionalistes i especialment els federals que administren l' Ajuntament de Figueres están molt per sobre del sistema administratiu que practiquen els capítosts del partit radical a Barcelona.

2.on Que 'n Lerroux en la qüestió del Marroc no posará obstacles al compliment dels compromisos internacionals que tingui el govern d' en Canalejas.

3.er Que «La Razón» fen com el seu quefe, que no está mai conforme amb els catalans que batellem contra 'l poder central de la monarquia, fins en la qüestió d' anar contra 'l presiri te paraules de disconformitat.

4.art Que la política lerrouxista i especialment la que fa 'l periodic de Figueres, es política de molts crits molta ostentació i poques raons ni ensenyances sólides pera 'l poble.

5.in Que 'n alguns escrits usa un llenguatge gens envejable com queda confirmat en la seva última edició; les paraules *vil miserable*, *indecente*, i altres, encare que's diuen en *tesis general*, en son bona prova.

Nosaltres, no discutim, doncs, com equivocadament afirma «La Razón» personalitats, discutim idees i actes polítics del quefe dels radicals, del partit radical i del periodic radical.

Creiem que 'ls periodics si serveixen per quelcom es pera educar i instruir al poble; fariem doncs traició a les nostres

conviccions si seguien a «La Razón» en el seu sistema d' enfilem, sensa lògica, paraules de mal gust contra l' adversari, per fer veure que se 's valent i graciós. Lo que amb aixó es conseqüeix es desarrollar aficions mal sanes en massa inculta.

I finalment, EMPORDA FEDERAL te, com la llei mana, un director responsable, que vol esserho, ademés en tots terrenos. Els que 'l redacten son prou coneguts de tothom.

No compremem, per aixó, l' escarràs que 's donen els de «La Razón», empenyantse en que donem la cara.

Encare que no firmem els nostres escrits, estém disposats a respondren sempre. En un periódic qu' es publica ab arreglo, a la llei no n' hi ha d'anonims. I el fet de firmar escrits que no valen la pena mes que franquesa i sinceritat, avegades, significa petulància.

La supresió dels Consums.

Que s' han de suprimir els consums aixó ningú ho discuteix ¿De quina manera s' han de suprimir?

El govern a dictat una llei; nosaltres, varem publicar un article ont s' exposava un plan ideat sobre la llei dictada pel govern. I deia l' article al seu acabament. «Vengan nuevos pareceres que dispuestos estamos a rectificarnos si se nos demuestra que andamos equivocados.»

Are els nostres numeros i a la nostra demanda de parers «La Razón» contesta amb un raig de paraules renegant de nosaltres.

«Obreros republicanos— crida «La Razón»—republicanos federales y socialistas, hora es de que os fijeis en las palabras de aquellos que os prometen el bienestar y os lo regatean y mistifican cuando es ocasión de otorgároslo.»

Am lo que s' han de fixar, els obrers republicans i els altres, es amb aquestos que bescanten les obres i els estudis dels que treballen i ells no 's donen ni la molestia d' enterarse de res.

En lloc de parlar aixís, lo que hauria de fer «La Razón», es presentar un projecte millor que 'l que va publicar l' «EMPORDA FEDERAL» cosa que proclamem molt possible.

L' amor als humils es demostra treballant pera buscar solucions de millorament. Escalfarlos de cascos i no donar cap solució al problema jaixó ral!

Nostre diputat triomfa

En Salvatella es ben rebut per tot arreu; les persones de mes valer el distingeixen; els pobles hont ell ha perorat, ne serven agradable recordansa, i nosaltres joyosos el veiem pujar, mentres els zidols creadors d' ukases, mirats recelosamente pel poble, cauen per terra.

Llegeixin i aprenguin els que a Figueres han traspassat a n' en Salvatella l' odi que sentien per un personatge del Partit

Federal Local:

«Los republicanos del Ferrol han contratado un vapor para ir mañana á buscar á la Coruña á los Señores Salvatella y Melquiades Alvarez, á quienes se prepara un grandioso recibimiento.»

«El recibimiento tributado á los señores Melquiades Alvarez y Salvatella ha sido grandioso é imponente como no se recuerda haberlo tributado á ningún otro personaje, en ésta.

En los muelles la multitud les ovacionó, disparándose fuegos artificiales. Desde los balcones de algunas casas muchas señoritas arrojaron flores al paso de la imponente manifestación, que les acompañó hasta el Hotel vitoreando y aplaudiendo.»

«En honor del señor Salvatella, se ha verificado el mitin organizado por las sociedades de agricultores. Al llegar el señor Salvatella al campo donde el acto tuvo lugar, la multitud le saludó con vitores y aplausos. El señor Salvatella pronunció un discurso elocuentísimo, que fué muy aplaudido, y terminado el mitin visitó el Ayuntamiento, donde se obsequió.»

Darrerament, s' ha distingit al Congrés originant un sorollós debat al interpelar al Ministre de la Governació sobre 'l contrabandol d' armes descobert á Galicia, en el que, ademés d' agents portuguesos, tolerats indegudament pel govern d' en Canalejas, hi estaven compromesos al guns personatjes conservadors.

Ab aixó solament, queda ben demostrat lo molt que val el nostre representant en Corts. Per aixó 'ls Districtes que contenen ab diputats aixís, els reelegixen y procuren no deixarlos anar tan facilment.

La nit de Sant Joan

La civilisació i l' esperit iconoclasta de l' época, per medi d' un manament de l' autoritat han abolit els focs de San Joan.

Aquí Figueres, que no tenim pas gaire la mania de les tradicions, suprimits els focs, de la nit de San Joan ja no'n queda cap senyal exterior, cap festa de carrer que porti al nostre esperit aquell regust de temps passats.

La nit de San Joan, es ara a Figueres una festa de jovent casador i acasarat una de les nostres festes paganes a les que 'ls figuerencs i som tan aficionats.

Els salons de ball de les nostres democràtiques societats s' omplen d' hermoses noies. Aquest any am la moda de vestir actual (que 's la millor i la mes bella de les que fins ara hem conegut) i mes a mes tractant-se d' una vesprada d' estiu que porta en sí l' alleugeriment de roba, ens- e sentirem transportats an aquelles festes de l' antiga Grecia de que 'ns parlen els historiadres i poetes.

havia cap núvol, l' aire era fresc i ens acaronava joganer.

La part del camí que férem a caball, es pelada i sense relleus; per una carretera interminable se va pujant paulatinamente aquest tros lletj de la montanya; algún roser selvatje, alguna mata de ginebró, una petita fondalada de berns, son coses que no distrauen pas gayre la vista, els ulls cerquen al lluny lo que aprop els hi manca: a mida que 's va pujant, l' horitzó creix; la vista trova a cada revolt de camí noves coses que contemplar i qu' admirar; Taurinyá primer, entre prats verts, a l' ombra de les nogueres i els freixes es una taca alegre; després, els ulls ja no acaben mes de descobrir belleses noves; Sant Miquel de Fuxá, ab son campanar romànic primitiu que Mossen Cinto canta tan meravellament; Prades, més enllá encarna, la reyna de la petita vall; altres pobles innumerables que tot vora la Tet s' enmirallen en ses aigües; l' horitzó creix encara; Monnet, la petita vall verda penjada a mitja montanya ja s' ovira devant nostra; i el pic de Madres ab el to obscur de sos inmensos abetars; i Mont Lluis, i la cadena del Carlit tota blanca... per l' altre costat

El sol, al sortir... trova 'l nostre poble en festa. Corrués de parelles amoroses van cap al Prado, cap a l' Aigueta, a brindar, damunt de les sobralles d' un pollastre rostit, per l' alegría del viure, per la desaparició de totes les penes de la terra... que de les del infern ja 'ns- e n' hem rigut.

Dieu-me, cars llegidors i llegidores ¿no fora deliciós en aquella hora de sortida del sol, després d' una nit de dolses americanes, perdre 's am la companyia estimada en un recó de fullatje vert i frondós?

FRA FILIPPO.

Mercat del dia 22 Juny 1911

Blat.	Hectólitre	2097' a 20'94
Ordi.	"	11'25 a 00'00
Civada.	"	10'00 a 0'00
Moresc.	"	16'88 a 00'00
Mill.	"	19'38 a 00'00
Panis.	"	14'38 a 00'00
Mongetes.	"	33'75 a 37'50
Mongets.	"	32'50 a 36'25
Faves.	"	13'00 a 13'00
Favons.	"	18'13 a 00'00
Vesses.	"	23'75 a 00'00
Sigrons.	"	31'25 a 36'25
Patates.	qq. métric	8'82 a 16'83
Oli.	Hectólitre	106'86 a 110'89
Porc els 10 kilos pes en viu.	"	13'00 a 13'75
Xais de llet.	"	16,00 a 20'00
Oques una.	"	03'00 a 06'00
Conills, parell.	"	03'00 a 06'00
Anees.	"	05'00 a 07'00
Gallines.	"	07'00 a 09'00
Pollastres.	"	03'50 a 05'50
Ous, dotzena.	"	01'00 a 00'00
» compte.	"	31'00 a 31'50

Sessió del Ajuntament del dilluns dia 19 de Juny.

President l' arcalde Sr. Carbona, i assistin-hi els regidors senyors Roig, Moncanut, Pairacs, Vilanova, Cortada, Puig, Rovira, Teixidor (Jaume), Quintá i Antic, s' obre la sessió a les 21, 20.

Se llegeix i aprova l' acta de l' anterior, aixís com un dictamen de Foment, concedint permís per aixamplar una obertura, a Roser Aloy, i una llista de premis en metálic pels alumnes de l' Escola Municipal de Dibuix.

la vista fuig, perdentse entre horitzons esfumats plens de boyrina; i cansada de vagar al lluny, se reposa, contemplant sota 'ls peus la petita vall de Fillols arreconada en un replec de la ribera que baixa de les altures, i endevina Vernet i Vilafranca entre mitj de prades frondoses, y no 's cansa d' admirar les petites montanyes capritxosament ordenades, qu' a vista d' aucell semblen brodades ab sos variats cultius.

Aixís que trobarem el primer bosch de pins deixárem els matxos; la neu comentava á cobrir ja el camí y no era prudent avensar mes á caball; carregarem doncs els sacs sobre l' esquena y emprenguerem calmosament la pujada.

A la poca estona de caminar, á l' entorn nostra era canbiat completament; a un costat y altre de camí, escarpadures tallades en tots sentits sorprenien els ulls acostumats a mirar la voluptuositat de les comes y la verdor de les prades; el camí sortejan els roqueters, s' obria pas al mitj d' un pendió rapid, y sovint la seua vora era tallada y els fora ulls miraben esferehits el cingle: la neu era ja abundant en aquells indrets, cobrint completament la brana del camí y si no hagués

Se dona compte d' una comunicació del President del Orfeó «Art y Patria» demanant se fassi efectiua la subvenció que al seu favor te acordada l' Ajuntament. Després de breus paraules del senyor Teixidor, s' acorda deixarla sobre la taula.

F. Malagelada i F. Garcés demanen permís pera fer obres. Al primer se li concedeix de plano; la sollicitud del segón es enviada a la Comissió.

El senyor Antic dona compte de la mort del fidel del fielat del carrer de La Junquera; senyor Quintá i de que l' ha substituït interinament el senyor Dagas.

Se dona compte també, de la llei de substitució dels consums, publicada per «La Gaceta», i s' aixeca la sessió.

TARARÍ... TARARÍ...

ALCALDÍA CONSTITUCIONAL DE FIGUERAS

El indebidó uso que, en ciertos casos, viene haciéndose de la bicicleta, hace necesaria, como otras veces, la adopción de medidas encaminadas á conseguir que ese medio de locomoción, que puede considerarse como instrumento de higiene, ó como recurso de recreo, y hasta si se quiere, como auxiliar del comercio, no constituya un peligro para el transeunte y hasta para las mismas personas que lo utilizan.

A este fin, y dando por otra parte cumplimiento á lo acordado por la Corporación municipal, he creído conveniente dictar las disposiciones siguientes:

PRIMERA: Todas las bicicletas, motociclos y demás aparatos análogos existentes en este término municipal, tanto de particulares como de alquiler, se inscribirán en el registro abierto en la Secretaría del Ayuntamiento, á cuyo fin sus respectivos dueños, dentro del término de 15 días, á contar desde el de la publicación de este Bando, presentarán en dicha oficina una declaración por ellos suscrita que se les facilitará en la misma, del número clase y número de fabricación de los referidos aparatos, y se les entregará en el acto el de inscripción que corresponda, cuya tablilla ó placa en que conste, adquirirá el interesado del modelo que obra en la Secretaría y se colocará en la parte trasera de la máquina en el sitio y forma que se le indique.

SEGUNDA: Transcurrido el citado plazo de quince días, no se permitirá la circulación de dicha clase de aparatos, si no se hallan inscritos en el mencionado registro, imponiendo á sus respectivos dueños, ó á quienes lo utilicen, la multa de veinte pesetas, y siendo entregados á los Tribunales en caso de reincidencia. Si el infractor es menor de edad, será res-

sigut tova hauria sigut perillós passarhi. De tan en tan mos aturavem per admirar lo que 'ns rodejava; davant nostre, illuminada pel sol, s' extenia un' altra ramificació de la gran montanya; al fons dels dos pendíços, molt fondo, se sentia correr el torrent; els ulls guaytaven cap a baix admirats; la pendent era rapidissima y seguint les canals, ó d' el cim d' una roca miravem avall, avall; al fons, tot era indefinit; un caos de roques, d' arbrissons, de petits montanyols trencats; tot prenía el to gris de lo llunyá; y aquella grisor de cosa llunyana, era sota nostra, al fons de la gran pendent esferehidora que des-pertava 'l vertic; els ulls trastornats res-seguien la pendent contraria; y al lluny, molt lluny també, els mateixos clapiers, el mateix trencament de roques, la mateixa desolació; en els relleixos, pins y abets vegetaven aferrantse desesperadamente. Els flancs del Canigó van esmicolantse; y á capbussons, trinxades á bocins, les roques baixen cap á la plana buydant la montanya y no deixanthi mes que ecos y precipicis.

(Continuará.)

J. CUSÍ.

IMPRESIONS

d'una excursió d'hivern al Canigó

(Continuació).

Taurinyá es un poble ronyós, brut, de carrers estrets i fangosos; te no obstant unes escoles que be voldriem els figuerencs pera nosaltres; edifici propi, construït a proposit per l' ensenyansa, orientat á sud-oest, tot nou i rioler; uns rosers s' entortolliguen per les finestres formant una persiana natural; al pati, albres de de moment petits per que les escoles son recentment construïdes, mes que a no tardar ferán l' estada agradable als estudiants que juguïn a la seua ombra.

Els noys son ben educats i van relativament ben vestits; molt mes de lo que ho van en els nostres pobles de montanya.

Una bona colla d' aquestos noyets contemplava encuriósida els nostres preparatius de marxa.

Els matxos estaven ja ensellats, fora ab sos esquellarincs al coll; pujárem a caball i comensárem a escalar la soperba montanya; el sol era ja alt, al cel no hi

ponsable, en cuanto á la multa, el padre, y en falta de éste, la madre, y en su defecto el tutor ó encargado del menor.

TERCERA: Queda absolutamente prohibido verificar con los velocípedos ejercicios de evolución, de ensayo ó de aprendizaje, en las calles, plazas, paseos y demás sitios públicos, bajo la multa de una á veinticinco pesetas.

CUARTA: Los alquiladores de velocípedos tendrán la obligación de llevar un registro, por días, en el que anotarán el nombre y apellidos y domicilio de las personas á quienes los alquilen, con expresión del número de inscripción del aparato, bajo la multa de veinticinco pesetas.

QUINTA. Queda prohibida la circulación de bicicletas, motociclos y demás aparatos análogos por la Rambla y Paseo Nuevo, bajo la multa de una á veinticinco pesetas.

SEXTA: Los velocipedistas que circulen por las calles y plazas de esta ciudad, imprimirán á sus vehículos una marcha moderada, que en ningún caso, excederá de la equivalente al trote largo de un caballo, bajo la multa de una á veinticinco pesetas.

Necesitando conocer el número de perros existentes en este término municipal para así cumplimentar con mayor eficacia lo que sobre este particular tiene acordado el Ayuntamiento, ha creído conveniente dictar las siguientes disposiciones:

PRIMERA: Los dueños de perros, dentro el término de quince días, vienen obligados á pedir la inscripción de éstos en el Registro que al efecto queda abierto en la Secretaría del Ayuntamiento.

SEGUNDA: Todos los perros llevarán collar, y pendiente de él una medalla con el número de inscripción que corresponda, cuya medalla será facilitada en la Secretaría, mediante el pago de su importe.

TERCERA: Además de los requisitos que establece la disposición anterior, todos los perros llevarán bozal que reuna las condiciones convenientes, ó serán conducidos, sujetos con una cadena, por sus respectivos dueños ú otra persona, de lo contrario se dispondrá de ellos en la forma que se estime procedente, sin perjuicio de hacer efectiva la responsabilidad en que sus dueños puedan haber incurrido, por imprudencia temeraria, en el caso de que aquéllos hayan causado algún daño en las personas ó en las cosas.

CUARTA: Mientras la Alcaldía no pueda procurarse otros medios más prácticos y positivos para evitar la circulación de perros vagabundos, entendiéndose por tales los que no estén en las condiciones que establece la disposición anterior, se procederá á su exterminio por medio de bolas de estrignina, como el más eficaz para evitar en lo posible lamentables accidentes.

QUINTA: La infracción de las disposiciones primera ó segunda será castigada con la multa de 15 pesetas, y de 25 en caso de reincidencia, siendo denunciados á los Tribunales los que después de la imposición de dos multas por la misma falta, continúen desobedeciendo las órdenes de la Autoridad.

Figueras, 21 de Junio de 1911.—El Alcalde, *Juan Carbona*.

LLEGIN LLIBRES

DEL BORN AL PLATA per Santiago Rusiñol.

Quant me digueren qu'en Rusiñol anava d'excursió cap á les Amèriques, immediatament florí en ma pensa lo deliciós que seria el seu llibre d'excursions, si l'escribia.

El llibre ha arribat ja a les nostres mans. «Del Born al Plata» es el títol del llibre qu'avui dec presentarvos. Per mi ha sigut un llibre pressentí; el topament de la seva ànima llatina, romàntica ab aquell ambient positivista, de negocis a ultransa, era cosa esperada i descontada. Aixís es el llibre. Al contar-nos tot lo vist, fruit i patit per les terres del Plata, deixa entreveure la seva anima de poeta,

malgrat las suaus ironies de barceloní burleta qu'esmalten sempre la seva prosa afalagadora.

«Del Born al Plata» es un llibre de fonda observació d'aquella terra argentina, creada i formada per les energies de totes les races que com adobs miraculosos han convertit en un obrir i tancar d'ulls l'esqueix en arbre centenari de forta aparició empró sense arrels; es una visió sentida i que fa sentir d'aquells paisos qu'han passat del lloro al fonógrafo.

Dels cinquanta capítols del llibre d'en Rusiñol sobresurten *L'Ecuador*, d'una força poètica admirable, *La casa dels immigrants* d'un realisme aclaparador, i sobre tot *La pampa* i *El gauche* que son sens dupte els dos capítols mellors del llibre. Aquella planura immensa, plana gran, llisa fins a perdres de vista, aquell desert habitat qu'el vent, les plujes, els cavalls i fins els homes la fan mes plana, fa exclamar al poeta: *Si 'm perdés aquí, seria un naufrag...* El ganxe el poblador de la pampa, es lo tipic qu' es pert arreu del mon i per aixó es mes venerable... Al gauche, l' aboleix el gringo, robant-li l' independència, la veritable llibertat, i sometent-lo al avençament ab drets de l' home i altres macanas. Es bellíssim aquell capítol; es un tros d' anima de 'n Rusiñol.

Per acabar i recomenarvos la llegida del Born al Plata, permeteu-me que vos copii el darrer bocí del ultim capítol.

En Rusiñol es en el vapor, ve de retorn.

«... anem seguint i ens anem apropant cap al Born.

Un vespre, de sobte, en ple oceá, vuit jorns allunyats de tota terra, sentim uns grans crits allí a tercera. El barco s'atura, la gent corre i els mariners, á tota pressa tiren una barca al mar.

¡Un home s' ha tirat a l' aigua!

¡Era un boig!—diuen—¡s' ha suicidat!—I el barco s' atura, i els ulls de tothom miren en aquella foscor i am la máquina parada no se sent ni un crit, ni un ¡ai!, ni un plany.

I l' home es allí, i dura una hora qu' el reflector fa veure la barca com una papellona blanca... i torna... i tornem a caminar.

—Qui era?—pregunta tothom. Ningú ho sap. Un espanyol. Un emigrant. Un boig.

—Aixó ens retrassa mes de dues hores diu un senyor, mirant un rellotje carregat de pedreria i penjant d'una gran leontina.

L'un torna ric i l'altre boig.

Qui sab si es aixó, l'America.»

ALDO.

DE LA CIUTAT

Un apreciable suscriptor ens diu:

Que suposa que l' Ajuntament ingressa quelcom per permetre que 's jugui al «Foot-Ball» a la Rambla.

Que les hores preferides son de les 12 a les 14.

Que s' hauria de pregar als agutzils municipals que s' abstinguin de passar en aquestes hores per l' esmentat lloc, puig ab sos flamants trajos posen nerviosos als jugadors i fan equivocar la direcció de la pilota, ab greu perill dels vianants.

Que s' hauria de posar, als extrems del nostre passeig, un rétol que digués: *¡Por aquí no pasa nadie!*

¿Está content el nostre apreciable suscriptor?

¡Quin final!

La companyia Comes-Adamuz, que tant be havia comensat les seves tasques, ha acabat fent *Los dos pilletes* i *Los amantes de Teruel*.

El nostre Jordi Erin renuncia a parlar-ne, pro no podem deixar de constatar la nostra protesta, que ja va iniciar el public deixant buid el Teatre. No estém pera que ningú ens prengui el pel.

Altrament, d' alló de *Los dos pilletes* diu que s'en devia dir, per lo menos, «Los doce pilletes», perquè 'ls del escenari li feien cada pillada al Sr. Pierre Decourcelle...

Guía de Gerona.

Hem rebut un exemplar d'aquest llibre, magníficament editat pels Srs. Dalmau Carles i C.^a de Gerona.

Els editors gironins omplen ab el llibre qu' acaben de donar a l' estampa un buid

que verament se feia sentir. Es altament convenient als turistes, viatjants, i a tothom, en general, ja qu' estudia la nostra provincia en son aspecte artistic, descriptiu, burocratic, comercial e industrial.

No es descuit.

Fem avinent als volguts llegidors que no publicarem en la darrera edició la nota de preus del mercat, perquè l' Arcaldía no ens la facilitá, com de costúm.

Mes escrupulosos que algun confirare local, no creguerem prudent endossal-si la de l'altra setmana.

D'Estética.

Son molt contradictories les opinions dels figuerencs respecte a n'alló que'l diumenge prop-passat aparegué penjat demunt del tablado dels musics de la nostra Rambla. Sortosament, ja desapareixera; pro nosaltres, fidels cronistes, no podem deixar de parlar-ne.

Hi ha qui, sentint-se artista, reprova en nom del bon gust la pensada; pro no manca ciudadá practic que l' aplaudeix, trovant necessaria l' instalació d'un butifarrer municipal, en lloc centric i facilmente assequible a tots els vehins.

I fassis lo que 's fassi sempre 'n queden de malcontents. ¡Si no se 'n pot esser a cap preu de regidor!

El felicítém

Tenim noticia de que'l senyor Arcalde, volent complaure á molts vehins de la Plassa de la Constitució que venen queixantse, ha donat ordres pera que, en lo successiu sia privat convertir un punt tant centric en escorxador.

Realment, el lloc ocupat per lcs gallinaires, al marxar aquestes, el deixen fet un *poutpurri* de bruticia, i ab un mosqué... que sols una colecció d' aparells «Daisy» * es capás d' exterminar-l.

Avans que tot la netadat, senyor Arcalde.

Robo

Han trasladat son domicili a la presó Anselm Aznar i Socors Saiz, detinguts per la guardia civil en el que tenien al carrer de Recasens.

Un altre subjecte que ab ells vivia, no estan conforme ab la mudansa, va escapar a temps.

Junt ab ells, la guardia civil també s' emportá el carro i animal que posehien.

El motiu del *contratemp* es degut á un robo perpetrat a Calabuig del que sembla ne son autors els detinguts.

De la Junta Municipal de U. F. N. R. al Sr. Salvatella.

Segons comunicacions rebudes del president de l' esmentada Junta, l' estimat amic Martí Carreras, ab data 20 del corrent juny, s' han remés al nostre Diputat dugues comunicacions: una de felicitació per la campanya feta a Jaén, Coruña i Ferrol, aixís com per la interpelació referent al Presiri, i un' altra, interessant la seva valiosa cooperació pera conseguir ventatjes pera la industria del adob de pells, en el tractat de comers que s' está concertant ab la República Cubana.

Especialment aqueixa darrera es interessantíssima. Es un document molt ben escrit i solidament argumentat en el que s' hi exposen la precaria situació per que passa la principal industria figuerenca, a causa de la manca de mercats, i la necessitat que te de protecció per part dels poders públics. Sentim molt que la seva extensió no'ns permeti publicar-la i no duptem que 'l nostre amic Salvatella ferá quant sigui necessari pera complaure als peticionaris.

Taf, taf... taf, taf...

Vora de Vilatenim, un automovil qu' es dirigia a Roses, va ocasionar ferides lleus á una dona atropellant-la en el moment en que volia travessar la carretera.

En el mateix coche fou portada a Figueres per esser curada.

L' auto que, pera evitar la desgracia, va maniobrar soptadament, se feu alguns

* En venen a can Crumols é Hijos, Lasauca 1.

esbornacs que igualment, sigueren reparats.

Mentres l' automóvil del Sr. Casades se dirigia cap al carrer de la Junquera, del de Perelada i en bicicleta pujaba el conegut industrial senyor Pere Rodeja trovantse un devant l' altre a la cantonada de can Clará, hont el senyor Casades ab serenitat maniobrá pera evitar la desgracia, i si bé pogué conseguir girar l' automovil, els darreres d' aquet passaren per demunt la bicicleta.

Ningú prengué mal.

Baralles

A la sortida del Cine, l'últim diumenje en el carrer de Vilafant hi hagué alguna corredissa, alguns crits i algún esglai.

Sembla qu'els marits de dues dones volían pegarse per cuestiones tingudes entr' ellos, i la cosa podia tenir malas conseqüencias á no esser l'intervenció d'alguns coneguts.

Els de la toria.

Demá tindrà lloch á Llensá un mitin en el que hi pendrán part personalitats tant conégudes per sos treballs en pro de la Agricultura com nostre correligionari En J. Zulueta, diputat per Vilafranca; y els senyors, Puig de la Bella Casa, Barnadas, Miguel y Cuscó, i altres que, arreu prediquen l'unió dels vinyaters de Catalunya.

Procuraré, en el nombre vinent, informar als llegidors.

La policia.

Pocs agents tenim destinats á la vigilancia, malgrat l'esser plassa fronterissa, i malgrat la presència del Penal en el turó del ciudadá Ferrán. Y ab la vida sedentiva que portan, encara sembla que n'hi ha menos.

Sabem que corre per aquí gent sospitosa, i els hi cridem l'atenció. No han pas de vigilar sempre les mateixes cases.

A Figueres també 'n passen.

Era una *dona dolenta* ingenua, que s'expansionava ab els seus intims. Jo, deia, malgrat l'ofici que tinc, respecto molt a la familia; de tot lo que faig n'envio la meitat als meus pares. En César va respondre-li amatent: Si, vaja, pagues els drets d'autor.

Registre Civil de Figueres del 4 al 17 de Juny de 1911.

NAIXEMENTS

- Juny 5.—María Rosa Perxas Dalfó.
- » 5.—Jaume Barnet Puig.
- » 5.—María Coll Cargol.
- » 5.—Catarina Fontdecaba Tével.
- » 6.—Joaquim Torres Ramis.
- » 7.—Mercé Jordi Bellmás.
- » 8.—Lluïsa Presencia Aznar.
- » 13.—Francisca Vidal Puig.
- » 13.—M.^a del Carme Brazal Serra.
- » 14.—Rosa Vilanova Moret.
- » 15.—Leonor Cañado Seira.

CASAMENTS

- Juny 10.—Joaquim Juglá Mercader.
- 31 anys, solter, ab Agna Ros Roca, 21 a., soltera.
- » 14.—Josep Santos Giner, 28 a., s. ab Concepció Córdoba Borovia, 18 a., soltera.
- » 17.—Vicens Piquer Martínez, 24 a., s. ab Trinitat Vives Bonavia, 23 a., soltera.

MORTS

- Juny 5.—Joan Pinadell Comet, 85 a., v.
- » 5.—Narcís Albert de Puig, 19 a., s.
- » 6.—Carles Pastells Vila, 72 a., c.
- » 7.—Mariano Figueras Tomás 52 anys, cassat.
- » 9.—Vicens Coronas Estudis, 79 a., viu.
- » 11.—Francisco Cabús Cortada, 5 a.
- » 14.—Dolors Piyet Gelart, 58 a., v.
- » 15.—Joan Clement Prats, 69 a., c.
- » 17.—Rosa Vilanova Moret, 4 dies.

Imp. de J. Trayter, Cervantes 13.—Figueres

JABON-CATALONIA

¡¡SAPOLOXIN!! ¡¡SAPOLOXIN!!
FÁBRICA de JABONES de TODAS CLASES

JUAN BOSCH, Figueres

Calle Concepción, 8 y 10 Plaza Constitución, 16
MARCAS REGISTRADAS PATENTE DE INVENCION

GRANS ASSORTITS DE
QUINCALLA, MERCERÍA Y BISUTERIA
DE

Jaume Navarra

Carré de Gerona, núm. 3, FIGUERAS

Ultimas novetats en Bisuteria, Vanos, Parayguas y Sombrillas Juguetes de totas menas

RICART YMBERT

Representant de Cicles Sanromá
y de la Lámpara Z.
Preu 2 ptes.

Pafins Brampton
Maquinaria, Material
Y ventiladors elèctrics

DROGUERÍA

Antonio Gimenez

Artículos para la Fotografía

Sociedad Anónima CRÓS

ABONOS QUÍMICOS

CARLOS REIG

Calle de la Rutilla, núm. 13, FIGUERAS
Azufres, Sulfatos y semillas de selección imejorable.

ANTIGA Y ACREDITADA
FARMACIA

DE
R. MARTIN

(Sucesor de Deuloféu)

ANÁLISIS D'ORINS

MAGATZEMS DE CARBÓ

DE
J. GUILLAMET

Mineral Cok y vegetal

CALITATS GARANTIDES, PREUS SUMAMENT REDUITS

Servey a domicili

Diposit central: Carrer de Castelló, 30, Figueres

Fábrica de Chocolates de

PEDRO VIÑAS

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR

CALLE JUAN MATAS, 22, FIGUERAS

Vasconia

El mejor jabón

para lavar la ropa

Agente exclusivo para Cataluña

J. Fonolleda Serra

Barcelona

Unica casa que garantiza 'ls articles en or chapat.

Diposit de coronas mortuorias.

Casa especial en guants, Quincalla, Merceria, Bisuteria

Emili Senmartí

PLAÇA CONSTITUCIÓ, 3

Banos, Paraiguas y sombrillas Perfumeria del Pais y Extranjera

Casa especial en novetats pera modistes.

PARA
PAPELES PINTADOS
CUADROS Y BATERIA DE COCINA
EN LA FERRETERIA

DE

A. COSTA FERRÁN

Calle Nueva, núm. 3, FIGUERAS

TRANSPORTS

DE

BENET DEUSEDAS

PALAU, 14, (Rambla) FIGUERES

Especialitat en Maquinaria Agricola de la casa WOOD de New York

¡Agricultors i demás personas aficionadas en maquinaria!
Passeu a veure nostres màquines (fent comparacions ab totas las altres) i demaneu Catalacs.

Exposició i venta tots els mercats i dias de fira,

J. Fajol, Rutilla, 25, FIGUERAS.

SENYORES: visitin els grans Magatzems LA CONFIANSA ahont hi trovarán les últimes creacions de la present temporada.
FILLS DE JOSEP MASSOT

Preu fixo en xifres conegudas

Botiga de calsat d'en MARTÍ CANADELL

CARRER DE PERELADA, núm. 30, FIGUERAS

Gran assortit de calsat de totas clases y seccions, tot ell confeccionat ab formas modernas.

NOVETATS EN CALSAT DE SENYORA PER LA PRESENT TEMPORADA

PREUS REDUITS

Cine del Teatro Principal

Grandes -unciones todos los días festivos tarde y noche y los lunes noche.

PROGRAMAS DE LAS MEJORES MARCAS

Estrenos todos los días

Variando tarde y noche.

Detalles por programas

COLMADO COMESTIBLES
INMENSO Y VARIADO SURTIDO EN TODA CLASE DE LIGORES Y VINOS
LA CUBANA
Pulcritud y esmero en la confección de dulces y pasteles.
Recomiendo el chocolate Angelical vainilla.
NUEVA, 5 y 7, FIGUERAS

PASTELERIA
CHAMPAGNES

JABÓN ALEGRET
CASA FUNDADA EN 1795
FÁBRICA DE JABONES DE TODAS CLASES
de **Carlos Alegret**
Despacho: Nueva, 4, FIGUERAS

Grandes Almacenes
DE

Jaime Matas Hortal

Calles Juan Matas, 16 y Magre, 4, Figueras

Grandes surtidos de novedades para señora

EN SEDERÍA, LANERÍA, ALGODONES, MANTONES, MANTILLAS CÉFIROS, ETC

Echarpes gran fantasia

Tules seda bordados para trages y para blusas

Especialidad en artículos para lutos.

PRECIO FIJO

Sastrería La Bandera

LEED Y OS CONVENCERES: Los precios que rigen en esta casa son casi la mitad de los que os cobran otras sastrerías por estar nosotros inteligenciados con una fábrica de Sabadell que semanalmente nos remite Novedades.

No olvidéis lo que acabáis de leer, como tampoco que desde esta fecha contamos con aumento de personal en el Taller y un excelente cortador de Barcelona para poder atender á la cada dia más numerosa clientela. Fijaos bien, trajes á mitad de precio

“ Daisy ”

Es el matador de moscas más eficaz y económico de todos. pues basta una sola carga para toda la temporada.

Precio de cada aparato con su carga Ptas. 1'25

Carga de recambio. 0'75

VENTAS AL POR MAYOR Y MENOR EN

Casa A. CRUMÓLS É HIJOS, Lasauca, 1, Figueras.

Espay reservat per anunci de la Gran Farmacia y Laboratori de MIQUEL VIDAL, antes de J. MONCANUT, Carrer Presó, (Cantonada Ingeniers), FIGUERES.